

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko.

*Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 glđ. 30 kr. na leto.
Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 glđ.*

Obseg: Naznanilo. — Katere dobre in katere slabe nasledke ima omejitev trotove zalege? — Čebeloreja na Kranjskem. (Dalje in konec.) — O nasaditvi sadnega drevja. — Vkuhanje črešenj. — Vkuhanje kosmatega grozdica. — Naši dopisi. — Raznoterosti. — Imenik. Inserati.

Naznanilo.

Občni zbor bo meseca junija, kje in ravno kedaj, bo naznanjeno v prihodnji številki.

Odbor.

Katere dobre in katere slabe nasledke ima omejitev trotove zalege?

Trotje so nepotrebni snežeži pri čebelarstvu; kajti kjer se ti v velikej množini pokažejo, če tudi je paša sicer dobra, ne ostaja čebelarju družega, nego to, kar svojemu lačnemu piskru zaupa. Stari panj z nepremakljivim delom je v tem oziru daleč zad mimo novega s premakljivim delom ali premakljivimi satniki. K temu jeden izgled: Nek poseben prijatelj čebelarstva je pred nekaj leti imel prilžnost o tem do dobrega se prepričati, kajti on je od starega panju, ki je dvakrat toliko ljudstva imel, kakor novi panj, komaj tretjino toliko medu dobil, kakor od novega. Pri starem panju se trotje zbog nepremakljivega dela ne morejo odstraniti, kakor pa pri novem, kajti pri tem se lahko sat za satom ogleda in trotje se pri tem odstranijo. Pri tem bi me znal kdo zavriniti in reči: Vsaj tudi pri starem panju lahko trote in njih zalego omejim, če se njih zalega izreže. Popolnoma prav! Kaj pa potem čebele delajo? Morebiti zopet satovje za trotovo zalego? Gotovo! Če se pa zopet in zopet trotova zalega sè satovjem izreže, in sicer vselej, kedar je že izgotovljena, potem ni to samo brezvspešno in brez koristi, temveč celo škodljivo, ker se čebele pri njih delu ob paši motijo in opovirajo, da tako ugodne prilike za nanašanje medu ne morejo koristno vporabiti. Pri panjovih s premakljivimi satniki naj se pa tako-le postopa: Vsak tak panj je pregrajen v va-

lilni in v medeni oddelek. Matica ima prosto samo v valilnem prostoru, a v oddelek, kamor čebele med nanašajo, ne more, ker je z nalašč zato priredjeno mrežo ograjen; ker matica tja ne more, tedaj v onem prostoru tudi ne more nikakoršne, tedaj tudi ne trotove zalege biti. Če je pa v valilnem prostoru trotovo satovje, naj se to sè satovjem, ki nima trotovih piskricev iz medenega prostora zameni. Sedaj čebele v polnem valilnem prostoru ne morejo novega trotovega satovja delati. S tako zamenjavo satov se valilni prostor popolno pravilno uredi, brez da bi bilo treba trotovo satovje izrezovati in čebelam na ta način novo a brezvsespešno delo nakladati. Ko bi se pa ta zamenjava ne zvršila, nastalo bi pravo trotovo valjenje, in smoter umne čebeloreje, večje doneske doseči, ne bi imel vspeha. Iz tega je razvidno, da ima omejitev trotove zalege dobre nasledke v čebelarstvu.

Vsled njih naravnega nagiba čebele ne morejo drugače, one morajo trote imeti, katere same v svojih panjovih izredé vkljub omejitve, katera se je po spreminjavi obojnega satovja, kakor je bilo popred povedano, zgodila. Opazovalec je gotovo že videl in doživel, da so čebele v prostoru, ki je bil poln delavknega satovja, ker niso mogle trotovega satovja narediti, delavkno satovje (piskrice) razširile v trotovo, da je tako matica mogla trotova jajčeca leči, iz katerih so se pozneje izlegli debeloglavi in leni trotje. Nastavki, katere so po pravilnej spremembi nastavile, se ne smejo uničiti, ker s tem, da se jim to pusti, se umnej čebeloreji nič ne škoduje; naravi nasproti bi se ravnalo, če bi se jim to odstranilo. Iz tega sledi, da se trotova zalega ne sme nikoli popolno omejiti, in narave pogoj to učini, kajti čebele so po njej opozorjene, da trote izležejo, ker te v plemenitev mladih matie potrebujejo. Prav razvidno je, da bi popolna omejitev trotove zalege slabe nasledke imela.

Drugih sredstev, trote omejiti in zatirati, je veliko, katera čebelarški časopisi in knjige posebno priporočajo. Najboljše sredstvo je, trote pred žrelom panjevim poloviti in potem na odstranjenem kraju pomoriti. Moritev trotov pred žrelom o poludne, ko izletavajo, se že zaradi tega ne sme izvrševati, ker so čebele po duhu, katerega mrtvi trotje izpuhtevajo, razdražene, da pikajo, ter so na ta način zadržane, na pašo hoditi, in ker taka moritev tudi nič pravega sama na sebi nima. S takim pokončanjem se sicer trotje pomore, a težko več kot pri enem panju, pri drugih je že bolj težavno, če se sploh ta reč umno izvršuje. Trotove pastí in druge priprave za lovenje trotov so le takošnji pripomočki, brez katerih čebelar lahko opravi. Odrezovanje trotovih glav, ko so trotje še neizvaljeni, je nevarno, kajti čebele, ki še negodne ter obglavljene živalice iz piskricev vlačijo ter iz panju tirajo, so večinoma preslabe, da bi zamogle to nesnago daleč od čebelnjaka nesti, one tedaj to pretežko breme precej pred žrelom ali na konci brade na tla spuščajo. Ta mrtvi mrčes pa, vsled solnčnih žarkov ségret, učini čuden duh, ki daje povod ropanju. Ségnjite mrtvih trotov pa pokvari zrak v okolici, kar pa prav lahko pouzroči v panjovih bolezen, ki potem ves čebelnjak uniči. Razvidno je iz tega, da je pri omejitvi trotov po svojih izmišljenih sredstvih treba dobro premisliti, predno se začne, ker bi morebiti prav lahko še slabše bilo, kakor če bi trote pustil. Komur je napredek pri čebeloreji mar, bo gotovo pazil, da dobro ohrani, a slabo odstrani, da se mu tako ne bo treba slabih posledic bati.

Dobre čebelne satove, ki so še na razpolaganje, vstavljati tja kjer so se celi trotovi satovi izrezali, je dobro in vsega priporočila vredno, posebno če se je zmenjava obojnega satovja v panju izvršila. Dobro je to delati tam, kjer čebele

hočejo čebelno satovje v trotovo spremeniti in tako pokvariti. Čebele izročeno jim satovje rade sprejmejo in ga lepo ocedijo vseh nesnag. Izrezovanje celih trotovih satov, brez da bi se sè čebelnimi nadomestili, je brez vse koristi in nespametno; kajti, kakor je bilo že zgoraj rečeno, čebele precej začnejo novo satovje izdelovati in to ni nič drugačno, nego zopet trotovo. Čebelam pri izdelovanju satovja prosto pot pustiti, da delajo, kakor se jim ljubi, ni učinek umne čebeloreje. Prišli bi zopet na staro pot, ko bi se to pustilo, in nikakoršnega znamenja nove umne čebelarije bi ne bilo, temveč le škoda bi se godila čebelarju in čebelam. Dohodki bili bi vsled takih pogojev prav majhni, čeravno bi ob taki paši umni čebelar dohodke srednje dobre imenoval. Pičli dohodki pa glavnemu smotru čebelarije, namreč kolikor mogoče velikej žetvi, nasprotujejo. Na ta način bilo bi pa tudi dokazano, kakošni slabi nasledki izvirajo, če se po starej navadi čebelam ne omeji trotova zalega.

— x —

Čebeloreja na Kranjskem.

(Dalje in konec).

Pomislimo še malo kdo je poleg že omenjenih kedaj na Kranjskem čebelaril in še čebelari. Kdo je ta? Obrtnik je, in nihče drugi. Marsikateri črevljar, mizar ali sploh kak drugi rokodelec, kateri svoj posel doma opravlja, pečal se je sè čebelorejo, razume se samo ob sebi, da njegova čebelarija ni bila posebno velikega obsega, a če pomislimo pregovor: „Kamen do kamena palača,“ lahko rečemo, da je to tudi nekaka podpora čebelarije. Obrtnik se je rad in dobrovoljno pečal sè čebelami, ker imel je kolikor toliko dohodkov pri tem, če ne družega, vsaj toliko medu mu je ostalo, da mu je gospodinja k božiču in veliki noči medene potice spekla. Toliko slabih letin jedna za drugo pa mu je vso srčnost vzelo, popustil je čebele, čeravno ne posebno rad.

V novejših časih so se gorenjski obrtniki zopet poprijeli čebel, a bati se je, da bi jih slabe letine ne oplašile, da bi zopet ne odskočili od ravno poprijetega se dela. Če le slabe čebelarske letine gospodarijo, res nič čudnega ni, če čebelarju srčnost upade, in če nado in up na boljšo bodočnost izgubi.

Veselo je pa opazovati, kako so se zadnja leta železniški čuvaji poprijeli čebel, pa bati se je tega, kakor pri obrtnikih.

Poglejmo pa sedaj še nekoliko, koliko je čebelarija v novejših časih napredovala.

Odkar je slavni Dzierdzon iznašel panj s premakljivimi satniki, se je čebelariji pot napredka na stežaj odprla. Kako povoljno sedaj čebelar pregleduje svoje panjove! Vsak sat lahko iz panju vzame, da se prepriča, ima li panj matice, ali, če ima dovolj živeža. Kako lahko se sedaj slabemu panju opomore s tem, da se mu dá sat z zalego. Tako opomagan panj precej takošen postane, da se od drugih dobrih težko loči. Odkar imamo panj s premakljivim delom, nam je prilika dana, da ob času dobre paše lahko svoje dobitke, kar se tiče medu, povekšamo s tem, da polne satove iz panju vzamemo, pa jih s praznimi nadomestimo. Na ta način ni treba čebelam novega satovja izdelovati, kar bi jih ob dobri paši močno opoviralo, ter čebelam in čebelarju na kvar bilo.

Ko je bil pa novi panj iznajden, poskušali so modri čebelarji, kako bi se iz satovja med dobil, brez da bi bilo treba satovje mečkati in tiskati, da bi se potem

satovje lahko zopet porabilo. Dobili in izumili so pripravo, s katero se med popolno iz satovja vzame, brez da bi se satovje kaj posebno pokvarilo. To je iz-metalnica.

Svet, ki noče nikoli dovolj učen biti, stopal je dalje. Staro v izmetalnici očiščeno satovje mu ni bilo po volji. Storil je korak dalje, ter izumel umetno satovje (na stroju narejeno). To satovje nima popolno izdelanih piskricev, temveč ima le posredno steno in začete piskrice, katere pa marljive čebele ob dobri paši v 24. urah popolno izdelajo.

Še več takih novotarij se nahaja pri čebelarstvu, katerih pa tudi kranjski čebelarji niso prezrili, temveč naročili so si jih v poskušnjo. Če se jim je reč dobro obnesla, so jo potrdili, če pa ne, so jo pa za vedno odvrgli, brez da bi se še enkrat prepričali, kako in kaj.

Kar je pa za kranjske čebelarje najbolje, je to, da je kranjska čebela povsod tako čislana, ter je celo v daljni Ameriki radi imajo. To dobro je pa našo čebelo precej podražilo, tako da si čebelar že na ta način lahko kaj pridobi, ko namreč čebele drugam za pleme proda.

J.

O nasaditvi sadnega drevja.

Naša sadna drevesa se zamorejo le v počivajočem stanu, t. j. v jeseni ali pomladi, presajati. Kateri teh dveh časov naj se odloči v presajanje, je odvisno od splošnega in krajevnega podnebja in od kakovosti sveta. Če je podnebje milo, lega topla in solnčna, svet rahel in prepustljiv, je najboljšo, če se sadno drevje že v jeseni sadi, to pa ne samo zato, ker je lahko mogoče, da se v jeseni vsajena drevesa vkoreninijo, temveč ker skušnija uči, da se pod zgor navedenimi pogoji vsajena drevesa bolje prirastejo, kakor če bi bila pomladi vsajena. Kajti v jeseni vsajena drevesa so pomladi do brstenja svoje korenine tolikanj pomnožila, da nikakoršno prenehanje pri reditvi ne nastopi, med tem ko pod enakimi pogoji pomladi vsajena sadna drevesa zaradi tega poginejo, ker izhlapenje pri listih in cvetu s prejemanjem hrane po koreninah nasprotuje. Kjer je pa podnebje pusto, lega senčnata, svet moker in mrzel, je boljše pomladi drevesa nasaditi in sicer precej, kakor hitro se svet obdelovati dá, posebno pri zgodnih vrstah ali plemenih naj se pred ko je mogoče presaditev dovrši. Če hočemo, da se bodo drevesa v našo zadovoljnost razvijala, moramo pri saditvi paziti, da jih bomo tako narazen sadili, da se bo njih vrh in njih korenine ter vsa njih rast mogla po svojej želji in volji razširjati. Za visoke jablane, hruške in črešnje naj se pušča 10 m prostora, za visoke višnje in češplje pa 6 m. Pritlikovci se lahko še bolj gosto sadé, ker njih krona ni tako obsežna, kakor ona pri visokih drevesih. Jame, kamor se bodo drevesa sadila, naj se več časa popred skopljejo. Če hočeš v jeseni saditi, skoplji jih že poleti, če bodeš pa pomladi sadil, naredi jame že v jeseni ali po zimi, če zemlja ni preveč zmrznjena. Te jame naj bodo dovolj velike, tudi na dobrem svetu naj bodo 1 m široke in 60 cm globoke. Če je pa svet slabiji, naj bodo jame do 1½ m široke in blizu 80 cm globoke. Če je pa svet mrzel, moker, naj se drevo bolj k vrhu vsadi; v ta namen naj se skoplje 2 m široka in ne nad 40 cm globoka jama; tu noter naj se navozi toliko prsti, da se bode na vrh zemlje kakih 20 cm visok griček naredel. Predno se drevo vsadi, naj se obreže na koreninah in vejah, in

sicer tako, da so veje v nekaki primeri s koreninami. Če ima drevo več korenin, več vej se mu sme pustiti. Ako bi se krona ne obrezala, bilo bi to drevesu na kvar in ne k dobrem. Drevo se le takrat ne sme obrezati, če bi vsled obrezovanja v resnici škodo trpelo, postavim, če je v pozni pomladi že zelo odgnalo. To obrezovanje vrha pri saditvi ima to prednost, da vsi ali vsaj večina popkov požene, da se poleg glavnih vej tudi stranske obdrže. Večkrat se pa stranske mladike kroninih vej, kar je tako pogosto drevesu na kvar, popolnoma odrežejo, te bi namreč vejam dajale moč, kajti za vsako vejo so tako potrebne, kakor za drevesce v sadni šoli, ker te so drevesu k dobrem, a ne v škodo, kakor marsikateri misli.

Pri obrezovanju korenin je treba paziti, da se gnjile in trohjljive popolno odstrane, ravno tako tudi tiste, ki so močno poškodovane in ranjene. Ako korenine pregosto stojé, se morajo tudi izrezati, da so bolj redke. Pri tem delu mora pa sadjerejec paziti, da korenine tako odreže, da je vsaka rana navzdol obrnjena in da je ta na popolno zdravej korenini, kajti če bi bila katera le nekoliko gnjila, gnjila bi potem še dalje in drevesni spodnji del bi potem lahko popolno ségnjil in drevo bi se posušilo.

Pri obrezovanju vrhovih vej ali krone se mora sadjerejec ozirati na splošno rast plemena, na stan drevesa, posebno pa na popke kroninih vej. Zdrave in močne kronine veje, ki se, se ve da, le na zdravem deblu zamorejo iskati, ki imajo dobro razvite lesne popke, se odrežejo na polovico ali na tri četrt; slabo pognala drevesa se še bolj na kratko obrežejo. Sploh se mora pri obrezovanju na to paziti, da drevo dobi lepo piramidalno ali pa bolj okroglo podobo, iz česar je razvidno, da morajo srednje veje najdaljše biti.

Ob suhem vremenu se obrezano drevo vtakne ali pomoči v sok, narejen iz ilovice, kravjeka in vode in potem se vsadi. Zdajci vzame se le toliko prsti iz jame, da se korenine dobro noter priležejo in da je koreninski vrat, ko je drevo popolno vsajeno, v istej visočini, kot površje zemlje, kajti nič ni bolj škodljivega za drevo, če je namreč pregloboko vsajeno. V prav toplih legah ali v presuhem svetu, sme se drevo bolj globoko vsaditi; nasprotno je pa dobro v mokrem in mrzlem svetu drevo prav plitvo vsaditi. Če je drevo prav postavljeno in če so korenine na vse strani kolikor mogoče vodoravno uredjene, vsiplje se prst med in na korenine, ko so tako pokrite, se drevesce še malo strese, da se prst še bolj prileže, na to se prst malo pritlači. Okrog debela se potem naredi jarek, da se ob dežju drevesu več vode nabere. Zdajci se drevo s trto h kolu, ki se mora pa še popred vsaditi, kakor drevesce samo, priveže ter se tako pusti, da raste in se razvija v zadovoljnost sadjerejca.

P.

Vkuhanje črešenj.

Vzemi tako imenovane medene škatljice, položi v nje osnažene in obrisane črešnje gosto eno na drugo toliko, da je posoda polna; na to vlij nekaj žlice tekočega medu in zaveži posodo z mehurjem ali pergamentnim papirjem, potem jo postavi v kotel z vodo, ki počasi začneja vreti in pusti posodo potem počasi ohladiti se. Črešnje so napravljene. To postavi in shrani v hladno in suho shrambo.

Vkuhanje kosmatega grozdica.

Vzemi dva litra precej dozorelih vendar pa še trdih jagod kosmatega grozdica (Stachelbeeren), osnaži jih peeljev in cvetnih glavie, na to deni jih v dva litra vrele vode in pridenj eno zličico soli in eno kisa. Posoda se sedaj od ognja odstavi, in jagode se v mrzlo vodo polože. Ko se ohladé razdenejo se na platneni prt, da se posuše vendar pa ne smejo jedna na drugi ležati, da se ne zmečkajo. Med tem se postavi pol kilograma medu v prstenem loncu na ogenj, in ko začne vreti, se jagode previdno noter vsujejo, ko se toliko pokuhajo, da se ne pražijo, se posoda od ognja odstavi in se do prihodnjega dne shrani na mrzli prostor. Zdajci se jagode sè sreberno žlico previdno vzamejo iz posode in se v porceljanasto skledo denejo. Ostalnemu medu doda se še eno četrt kilograma sladkorja, ter se zopet na ogenj postavi, da začne vreti, ko vre naj se péne skrbno pobirajo s penjico in kadar se ta reč že bolj gосто tekoča pokaže, naj se jagode zopet noter denejo. Zdajci naj se pisker malo nagiba in pretrese, da med do vsake jagode priti more. Na to se vsa ta reč še malo pokuha in vrele jagode naj se potem nadevajo v to pripravljeno stekleno posodo, da se pa ta ne razpoči, naj se na večkrat skupaj zgrunjeni prt postavi. Ko se jagode ohlade, naj se na nje dene košček platna ali papirja, ki mora pa v dobrem rajževem žganji napojen biti, da se plesnoba na vrhu ne naredi. Zdajci se posoda zamaši in v hladno shrambo dene. Tako vkuhajo se tudi višnje.

Naši dopisi.

Iz Borovnice, dne 14. marcija. Iz več krajev naše mile domovine čula so se poročila, kako slabo da so se pretečeno jesen čebele obnesle. Tudi pri nas bila je pretečena jesen tem živalicam neugodna, kajti ravno, ko je bila ajda v najlepšem cvetji, bilo je neprestano hladno, severno vreme, katero je ajdov cvet tako posušilo, da niso imele ni čebele, ni čebelarji kaj haska od njega. Poleg te nezgode je pa še piš in dež ajdov cvet popolnoma uničil. Vendar pa je bilo poletje v tem oziru mnogo vgodnejše, ker na gozdu imele so čebele skoro vse leto več ali manj paše in če bi bila jesen k temu le količkaj pripomogla, lahko bi bili čebelarji „klobuke po strani nosili,“ kakor je rad rekel naš pokojni župnik g. Jugovic, iskren in zveden čebelar.

Pa tudi brez ajdove paše bili smo pretečeno leto s čebelami tako zadovoljni, da že nekaj let sèm ne tako.

Večkrat sem slišal hvaliti, da je dobro čebele v kakej mirnej kleti prezimiti. Tudi jaz sem imel letos čez zimo 9 panjev čebel v kleti in reči moram, da na tak način lahko prezimi tudi najlažji panj, ker hrane potrebujejo čebele v mirnej kleti, z enakomerno temperaturo tako malo, da bi človek skoraj ne verjel, ako bi sam ne skusil.

Dne 11. t. m. bilo je precej mirno in solnčno vreme, zatoraj sem rešil te uboge ujetnike dolge zimske ječe, kajti pikčasti sledovi v nekaterih panjih kazali so, da je sila velika —.

Ko so bile čebele v čebelnjaku razredjene, odmašil sem jim prašnice, na kar so, nevajene toliko nemira, s tako silo hitele v vabečo solnčno svitlobo, da je bilo

veselje gledati. Pred čebelujakom, pa tudi po moji obleki, bila pa je pikica poleg pikice — in iz tega sklepam, da je bil skrajni čas, da sem dal čebelam priliko — osnažiti se. Vseh 9 panjev je v kleti dobro prezimilo in čebelarjem, zlasti tistim, kateri imajo slabe — lahke čebele za pleme namenjene, bilo bi svetovati tako ravnati. Vedni mraz, burja, sneg in pa letošnja pozna pomlad so slabi proroki za nas čebelarje. *) Bog daj, da bi se kmalu vreme na bolje obrnilo!

Iz Dovjega. Slavna vlada, ki vedno za svoje podložne skrbi, jim pomaga, kakor vé in more, poslala nam je dne 21. svečana popotnega učitelja g. Gustava Pirc, da je tukajšnjim ljudem dal dobre nasvete glede poljedelstva, živinoreje in sadjereje. Kar zadeva poljedelstva, g. učitelj ni obširno obdelaval in razkladal, to pa zato, ker tukajšnji prebivalci nimajo veliko polja, a to, kar imajo, dobro pognojé in obdelajo, da polje vedno dobro obrodi, če ni kake nesreče nad poljske pridelke. Oziral se je bolj na gnoj in priporočal napravo umnih gnojišč, kar bi gnoj še zboljšalo, ter gnojnico shranjevalo, da ne bi, kakor je sploh navada, odtekala v bližnji potok, ter bi tako brez vse koristi zapuščala vas in polje.

Bolj natanko in bolj obširno govoril je g. učitelj o živinoreji in tako je bilo tudi prav, vsaj je živina tukajšnjim ljudem glavni vir, iz katerega zajemajo svoje dohodke. Pri tej razpravi so ga pričujoči, katerih se je obilo zbralo, pazno poslušali. Dajal jim je dobre nasvete, ter jih poučeval, kako naj to in to naredé, da bode boljše vspehe imelo.

Konečno govoril je g. učitelj še o sadjereji. Tudi pri tej stvari je veliko podučnega povedal, povdarjal je med drugim, da naj tisti, ki hoče sè sadjem dobro in veliko kupčijo delati, sadi, kolikor je mogoče, enovrstno sadje, ker kupei, le sadje, bodi si jabolka ali hruške, ene vrste radi kupujejo, nikdar pa ne različnega. Taki povprašujejo le po takem sadji, za mešanega ne marajo, ker ga ne morejo potem tako lahko v kupčijo spraviti, kakor pa enovrstno. Priporočal je tedaj, kolikor je mogoče malo vrst sadja imeti, a teh vrst sadja naj se obilo sadi, kajti le na ta način je mogoče pri sadjereji delati dobičke. Pri izbiri vrst naj pa vsak skrbi in pazi, da bo sadil taka plemena, ki tukajšnjim okolščinam in podnebjem popolnoma ugajajo.

Tako je gospod Pirc tukajšnje občane podučeval za kar so se mu pa občani konec predavanja srčno zahvaljevali.

Zdajci minula je mrzla zima in nastopila je pomlad, ki nam pa nikakor noče pokazati pravega pomladanskega obraza, temveč nam še vedno sneg ponuja, katerega pa prav lahko pogrešamo, ker smo ga že do grla siti. Dovolj nas je mrazil letošnja zimo, dovolj škode nam je naredil; ne potrebujemo ga prav nič ne, kajti le lepega vremena si želimo in potrebujemo.

Pretečeno zimo bomo dobro pomnili. Niso zastoj ljudje pravili, da bode huda zima. Da, bila je čudna, ker kolikor bolj se je koncu bližala, toliko bolj je pritiskala. Na sv. Gregorja dan, prvi kmetski pomladanski dan, je bilo pri nas najbolj mraz. Da pa tako dolga zima ne zapusti slabih spominov za sabo, mi bo vsak rad pritrnil, posebno pa mi bodo k tem pritrjevali čebelarji po naši Gorenjski dolini. Takega vdarca ni še kmalo kateri dobil, kakor ravno pretečeno zimo. Hud

*) Hudi pozni mraz letos prezimovanji čebel jako škoduje; mislimo Gorenjcem največ. Marsikateremu čebelarju jih bo čež polovico pomrlo, kajti čebele se ne morejo osnažiti ter za grižo poginejo. Upamo, da bo letina dobra in da nam pomaga mili Bog vlsanske ter letošnje luknje zamašiti. (Uredn.)

vdarec je to, če v jeseni čebelar spravi 20, 30 ali 40 panjov v prezimovanje, pomladi pa le še 3, 4 ali 5 živih panjov dobi, nekateri pa še toliko ne. Pri nas je jeden star čebelar od 12 panjov le enega otel, ali prav za prav živega dobil. Čudno je to, da so čebele pri medu umirale. V več izumrlih panjovih je še toliko medu ostalo, da bi čebel ne bilo treba prav nič krmiti. Kaj je neki vzrok temu? Nekateri čebelarji pravijo, da je to taka bolezen. Jaz pa mislim, da to ni nikakoršna bolezen, temveč je vzrok temu drugod iskati. Prvi in važen vzrok tolikšnjemu izumiranju čebel je slabi med. Pretečeno leto čebele niso drugod medu dobile, kakor na smrekah. Smrekov med pa čebelnemu želodcu prav nič ne ugaja. Čebele, ki taki med uživajo, začnejo v resnici bolehati, pa le zaradi slabe hrane, in to ni nobena bolezen. Drugi vzrok je pa prehlajenje. Tukajšnji in sploh vsi gorenjski čebelarji imajo več ali manj to navado, da čebele prepozno denejo prezimovat in pri tem prepoznem devanji v zimsko stanovanje, se čebele vsled jesenskega hladnega vremena prehladé. Prehladé se pa tudi zaradi tega, ker jih prepozno in premalo zadelajo. Tudi to slabo lastnost imajo naši čebelarji, da prelahke čebele spravljajo v prezimovanje, pomislijo pa ne, da bi čebelam utegnulo živeža zmanjkati in čebele potem lahko od lakote poginejo. Zbog lakote je pretečeno dolgo zimo tudi veliko čebel pomrlo, pa ni čuda, vsaj je bil vedno tak mraz, da se jim še pokladati ni moglo, ker se je bilo bati prehlajenja. K poginu je veliko tudi to pomagalo, ker čebele vsled vednega kislega vremena niso mogle izleteti in se očistiti. Gotovo bomo dobro pomnili pretečeno zimo vsi čebelarji. Pretečena zima pa tudi sadjerejecem ni prizanesla. Velik sneg polomil je sadno drevje, da ga je strah pogledati. Meni je v šolski drevesnici sneg veliko lepih drevesic polomil. Večjo škodo, kot je pa ta, naredil mi je pa dolgouhi zajec. Šolska drevesnica je z deskami ograjena. Plot je blizu 1 $\frac{1}{2}$ m visok. Ker je bilo pa toliko snega, puhnil je zajec lahko čez planke in mi je oglodal vse jablane od prve do zadnje, in še nekaj hrušek po vrhu.

F. P. Jeglič.

Št. Ruprt na Dolenjskem. Veliko receptov za cepilno smolo se je vže objavilo, poskušal sem jih narediti čisto po pravilih, pa vseh ni bil tisti, kakor je bil na papirji naveden, da bi bila dolgo časa tekoča postala, če je bila tudi zamašena; za rabo sem jo moral le greti. —

Posrečilo se mi je letos prav fino tekočo cepilno smolo dobiti od svojega tovariša in našega uda, ki je prav spreten in vesč sadjerejec g. V. G. v T. Tekočo cepilno smolo je on tako napravil:

Lepo čisto smrekovo smolo je na ognju razgrel, potem jo precedil skoz gosto mrežo, da je bila čista; pustil nekoliko ohladiti se, (to pa zato, da se špirit ne vname), prilival špirta in mešal tako dolgo, da je tekoča postala (kot tekoča strd). Dobro je tudi nekoliko laškega olja priliti; to tekočino je v kositarjevo pušico vлил in s pokrovčkom zaprl. Ta cepilna smola je dolgo časa tekoča, če je dobro zamašena. Če bi se pa strdila, bolj gosta postala, segrej jo in prilij špirta, pomešaj in zopet bo tekoča. Na ta način cepilna smola narejena je najboljša, kar jih jaz poznam. Pri cepljenju je lahko rabljiva, rane lahko zamažeš s klinčkom, če nimaš čopiča, in na zraku se kmalo strdi in ostane v vsakem vremenu zvesta svojei nalogi.

Le skušnja mora nas učiti,
 Iz sredstva kaj pridobiti,
 Zato naj vsaki sam poskusi;
 In zvedel bo — kaj mu je najboljši.

Doljni Zemon. Tu pri nas je vse talo ali kopno, med tem ko pri Vas na Gorenjskem menda debela snežena odeja hribe pokriva. (Tudi ravnina še ječi pod silno težo snega in to v začetku pomladi. Ured.) Od zadnje polovice meseca prosinca so se začele cvetlice prikazovati na dan. Zdaj cvetejo: leska, jelša, dren, trobentice, zvončeki, marjetice, svenjarice (laduh), veronika i. t. d. Zdaj čebele že nosijo obnožje, in tudi zalego sem opazil. Letos prezimujem 40 plemenjakov, koji so vsi veseli, razun jednega, katerega so miši pokončale. Te miši se razločujejo od domačih in poljskih, večje so in prav rujave, kakor lisica. *Nadostav.*

Ljubno. Ako bi Vi list tako uredili, da bi prinašal tudi gorenjske novosti, in sicer tako, da bi list obsegal 3 četrtine svojega obsega novosti, 1 četrtina pa „Čebelarjio in sadjerejo.“ i. t. d. *) *J. Ambrožič.*

*) Ostali Vaš dopis smo opustili, ker obsega stvar, ki ne spada v naše področje, temveč v kak političen list. — Kar se pa Vaše želje tiče, da bi list tudi novosti donášal, za zdaj ne moremo vstreči, ker je list že tako sam na sebi malo obsežen, potem bi celo nič ne donášal tega, čemur je namenjen. Da bi bilo pa mogoče Vašo misel vresničiti, bi se moral list razširiti, to stalo bi pa zopet veliko novcev. Letnina, katero sedaj naročniki, katerih pa ni, Bog si ga vedi, koliko sto ali tisoč, plačujejo, pokrije komaj tiskovino in druge stroške. Ko bi se več udov oglasilo in k društvu pristopilo, ter namesto jednega, dva goldinarja letnine plačevalo potem bi že šlo. Stvar mislimo v obnem zboru — meseca junija — ko bo tudi volitev centralnega odbora i. t. d. na vrsti — predlagati. Pa skoro ni upanja, da bi s tem predlogom prodrli. Bojimo se, če predlog obvelja, da bi to društvu ne bilo na škodo, ker treba je malo naprej pogledati, kako in kaj vsa reč stoji. *Uredništvo.*

Raznoterost.

Znamenit vrt. V benediktinskem vrtu sv. Florijana v Kremsmünster-u se dandanes v prav obširnem obsegu goji cvetličarija in sadjereja. Ta vrt je pred časom zelo slovel zaradi imenitnega sadjerejca opata Schmidberger. V tem vrtu je 326 vrst jabolk, 250 vrst hrušek, kakih 40 vrst višenj, 20 vrst črešenj, 30 vrst breskev, 20 vrst ali sort marelic in poleg tega je še veliko število grmov grozdjčica in drugih takih rastlin. Veliko pečkovev se je še le poslednja leta nasadilo. Več jih je že sad obrodilo, in s tem tudi veliko slave in časti izgubilo, ker niso tak sad obrodili, kakor je bilo popred slavljeno, drugi pa so nasprotno prav dober in zlahčen sad obrodili. V tej drevesnici se goje priznana najboljše vrste, seveda tudi nove vrste, toda te le v pičem številu, dokler niso sad obrodile. Tam se nahaja tudi še en dnevnik od Schmidbergerja in sicer od leta 1823. do 1829. V njem je marsikaj zanimivega brati.

Imenik

*p. n. gg. udov društva podružnice v Št. Ruprtu za l. 1886. po vrsti,
kakor so se vpisali:*

Anton Pavčič, nadučitelj v Št. Ruprtu;
Josip Brear, posestnik v Kamnji;
Franc Avguštin, duh. pom. v Št. Janžu;
Ivan Dolinar, župnik v Št. Janžu;
Ignacij Repše, župan in c. kr. poštar
v Št. Janžu;
Ivan Čuk, učitelj v Št. Janžu † 5. 3. 1886;

Martin Jezernik, učitelj na Branskem;
Ivan Aysec, zasebnik v Prelesji;
Franc Štrukelj, posestnik v Bregu;
Jože Rugelj, mlinar v Vrhu;
Valentin Reje, posestnik v Kremenči;
Mihael Tomažek, posestnik v Št. Ruprtu;
Ignacij Steklasa, zasebnik v Prelesju.

(Dalje prihodnjič.)

Odgovorni urednik Anton Klein. — Izdajatelj Janez Modic, društveni predsednik.

Lastnina „Čebelarskega in sadjerejskega društva za Kranjsko“. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.

INSERATI

➔ Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo smatrati kot ponarejeno. ➔

(Varstvena znamka)

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper *protin* ter *revmatisem*, *trganje po udih*, *bolečine v križi* ter *švicih*, *oteklino*, *otrpanele ude* in *kite i. t. d.*, malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „*cvet zoper trganje po dr. Maliču*“ z *zraven stoječim znamenjem*; 1 steklenica 50 kr.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izboren zoper *kašelj*, *hripavost*, *vratobol*, *prsne in pljučne bolečine*; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljeno (Dorsch) jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper *bramore*, *pljučnico*, *košne ispustke* in *bezgavne oteklino*. 1 steklenica 60 kr.

Salicilna ustna voda,

najboljše za ohranjenje *sob* ter *sobnega mesa* in takoj odpravi *smradljivo sapo* iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri *sabasanji človeškega telesa*, *glavobolu*, *otrpanih udih*, *skaženem želodcu*, *jetrnih in obistnih boleznih*, v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se najmanj jeden zavoj.

Naročila iz dežele vršé se takoj.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani.

BUDIMSKA

Rákóczy

grenčica.

Priporoča se kot izvrstno čistilo vedno prijetnega upliva in ne neprijetnega ukusa.

Dobiva se po vseh špccerijskih prodajalnicah in prodajalnicah mineralnih vodá, kakor tudi v skoraj vseh lekarnah in droguerijah, vedno na novo natočena.

Lastniki: bratje Loser v Budapešti.